

Na co upozornila bolest dolních končetin aneb „nemoc noha-střevo-játra“

MUDr. David Klepárník¹, MUDr. Mária Véghová-Velgáňová¹, MUDr. Lenka Rašková²,
doc. MUDr. Jana Volejníková, Ph.D.¹

¹Dětská klinika, Lékařská fakulta Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc

²Dětské oddělení Nemocnice Agel Jeseník, a. s.

Třináctiletý, v předchorobí zdravý chlapec byl přijat k hospitalizaci pro tlakové až křečové bolesti dolních končetin nereagující na běžná analgetika. Bolesti následovaly po respiračním infektu s kašlem a horečkou, jiné obtíže neměl. V laboratorních odběrech nebyly známky myositidy, naopak překvapilo významné zvýšení gama-glutamyltransferázy (GGT), alkalické fosfatázy (ALP), pouze mírné zvýšení transamináz, konjugovaného bilirubinu a laktátdehydrogenázy (LDH). Po vyloučení infekční etiologie byl přeložen do fakultní nemocnice, kde byla diagnostikována ulcerózní kolitida (UC) a primární sklerozující cholangitida (PSC).

Kuriózním vedlejším nálezem v průběhu vstupní diagnostiky byla rentgen-kontrastní tableta KCl v zažívacím traktu, imitující cizí těleso.

Cílem sdělení je upozornit na neobvyklou a často nenápadnou manifestaci závažného jaterního onemocnění.

Klíčová slova: bolest dolních končetin, hepatopatie, nespecifické střevní záněty (IBD), primární sklerozující cholangitida (PSC), ulcerózní kolitida (UC).

„Leg-Gut-and-Liver disease“: leg pain as an unusual indicator of ulcerative colitis and primary sclerosing cholangitis

A 13-year-old previously healthy male was admitted for pressure and cramping pain of the lower limbs, unresponsive to common analgesics. The episode of pain followed a respiratory infection with cough and fever; there were no other concurrent symptoms. Laboratory tests showed no evidence of myositis but, surprisingly, a significant elevation of gamma-glutamyltransferase (GGT), alkaline phosphatase (ALP), only mild elevations in transaminases, conjugated bilirubin and lactate dehydrogenase (LDH). After excluding hepatotropic infections, he was transferred to a tertiary care hospital, where he was diagnosed with ulcerative colitis (UC) and primary sclerosing cholangitis (PSC).

A peculiar incidental finding during the initial diagnostic work-up was a radiopaque tablet of potassium chloride in the digestive tract, mimicking a foreign object.

The aim of this case report is to emphasize unusual and often subtle manifestation of a severe liver disease.

Key words: hepatopathy, inflammatory bowel disease (IBD), leg pain, primary sclerosing cholangitis (PSC), ulcerative colitis (UC).

Úvod

Primární sklerozující cholangitida (PSC) je závažné progredující onemocnění žlučovodu s nízkou, ale konstantně stoupající incidencí (u dětí cca 1:200 000–1:500 000). Nastupuje

typicky ve 2. dekádě života a postihuje častěji muže. Zásadní je asociace s nespecifickými střevními záněty (IBD): 2–8 % pacientů s IBD trpí i PSC a naopak, ulcerózní kolitida (UC) je přítomna u 75–90 % pacientů s PSC. Etiologie

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

Tato práce byla podpořena grantem Fakultní nemocnice Olomouc MH CZ – DRO (FNOL, 00098892) a Univerzity Palackého v Olomouci (IGA_LF_2025_030).

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(4):242-245

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.047>

Článek přijat redakcí: 13. 3. 2025

Článek přijat k tisku: 14. 5. 2025

doc. MUDr. Jana Volejníková, Ph.D.

jana.volejnikova@upol.cz